

'Ik ben te oud om een geweer te pakken en te gaan vechten'

Kissin schreef een pianotrio over de oorlog in Oekraïne. „Als Oekraïne verliest, is dat een nederlaag voor de hele menselijke beschaving.”

Door onze redacteur
Michel Krielaars

Ik heb uw land altijd bewonderd”, zegt pianist Jevgeni Kissin (Moskou, 1971). „Toen vijftig jaar geleden de Arabische staten een oliecrisis veroorzaakten om zo een westerse boycot van Israël af te dwingen, bleef Nederland Israël steunen door minder olie te gebruiken. Ik hoop dat er nu net zoiets gebeurt en uw land bereid is om in de winter kou te lijden en niet te stoppen met zijn steun aan Oekraïne.”

Kissin, die in 1991 uit Rusland emigreerde en tegenwoordig in Praag woont, is een paar dagen in Nederland voor de repetities van een pianotrio dat hij heeft gecomponeerd uit solidariteit met Oekraïne. Als er een internationaal vermaarde musicus is die zich inzet voor dat land, dan is hij het. „Oekraïne moet deze oorlog winnen, omdat alleen dan Poetin mogelijk zijn macht verliest.”

Waarom zet u zich zo fanatiek in om Oekraïne te helpen?

„Omdat ik geboren ben in Moskou en anders dan degenen die daar nooit hebben gewoond heel goed weet tot welke misdaden de bandieten in het Kremlin in staat zijn.”

Had u deze oorlog verwacht?

„Nee, maar ik was niet verrast, want ik wist dat Poetin tot alles in staat was. Hij kwam aan de macht dankzij de oorlog in Tsjetsjenië en vestigde vanaf het begin een dictatoriaal regime. Alleen al het feit dat hij uit de KGB kwam was voor mij voldoende om dat te beseffen. De invasie van

Oekraïne is een voortzetting van waar hij al jaren mee bezig is. Zie zijn mislukte poging in 2008 om Georgië te annexeren, zie de annexatie van de Krim.”

Begrijpt u Hermitage-directeur Michail Piotrovski en dirigent Valeri Gergiev, die de oorlog openlijk steunen?

„Nee, maar ze laten wel bepaalde antimenselijke kwaliteiten zien.”

De pianist Boris Berezovski, een vriend van u, is ook voorstander van deze oorlog.

„Na decennia in het Westen te hebben gewoond en Brits staatsburger te zijn geworden, roept Berezovski nu dat de westerse media alleen dat zeggen wat de Verenigde Staten willen horen en steunt hij Poetin. Ik heb sindsdien niet meer met hem gesproken en wil dat ook niet meer.

Velen in het Westen beseffen niet goed wat totalitaire regimes zijn

„Na 1945 was het een grote vergissing om musici die de nazi's steunden, zoals de pianist Walter Gieseking en dirigent Karl Böhm, nog te laten optreden. Dat zou nu niet meer mogen gebeuren. Russische musici die dicht bij Poetin staan en weigeren de oorlog in Oekraïne te veroordelen, zouden in de beschaafde wereld nooit meer mogen optreden. Door hun steun aan Poetin zijn ze medeplichtigen van een massamoordenaar geworden.

„Dat ze genieën zijn, mag geen excuus zijn voor hun handelen. Alleen als ze worden uitgesloten zal dat in de toekomst mogelijk anderen ervan weerhouden hetzelfde te doen in een

volgende Russische dictatuur.”

Waarom heeft u Pianotrio opus 6 geschreven?

„Toen de oorlog op 24 februari begon, wilde ik doen wat ik kon om Oekraïne te helpen. Ik ben te oud en niet in staat om een geweer te pakken en te gaan vechten. Daarom treed ik nu overal op om duidelijk te maken wat er in Rusland gebeurt, omdat velen in het Westen niet goed beseffen wat totalitaire regimes zijn en wie Poetin is. Om dezelfde reden werd ik geïnspireerd om dit trio te componeren.”

Hoe is het stuk opgebouwd?

„In het eerste deel worden de Russische bombardementen, de invasie en het lijden van de Oekraïners vertolkt. Het tweede, langzame deel, gaat ook over de tragedie van de Oekraïners en is gebaseerd op twee Oekraïense volksliederen. De finale gaat over de overwinning van Oekraïne. Het is de overwinning van de mensheid, want als Oekraïne verliest is dat een nederlaag voor de hele menselijke beschaving. Dat deel begint met de eerste maten van het Oekraïense volkslied en eindigt met dat hele lied.

„Van het derde thema schreef ik de eerste helft in de Oekraïense en de tweede helft in de Joodse stijl. Dat laatste symboliseert het Joodse heden van Oekraïne, dat van president Zelensky en van de Israëliëse vrijwilligers die er vechten. Maar het getuigt ook van mijn eigen overtuiging dat wij Joden, die altijd de eerste slachtoffers zijn geweest van de Russische xenofobie, nu de meest loyale bondgenoten van de Oekraïners moeten zijn, omdat zij nu de slachtoffers van diezelfde xenofobie zijn.”

Pianotrio opus 6 van Kissin wordt 14/10 uitgevoerd in de Waalse Kerk in Amsterdam tijdens een door Free Russia NL georganiseerd benefietconcert voor Oekraïne. Inl: dewaalsekerk.nl

Jevgeni Kissin: „Oekraïne moet deze oorlog winnen, omdat alleen dan Poetin mogelijk zijn macht verliest.”